

TLAČOVÁ SPRÁVA

Takmer 5-tisíc Slovákov ročne začne boj s Parkinsonovou chorobou, a nejde len o seniorov

Bratislava, 10. 04. 2026

Na Slovensku žije s Parkinsonovou chorobou približne 22-tisíc ľudí. Pri príležitosti Svetového dňa Parkinsonovej choroby zverejnilo Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) dáta, podľa ktorých bolo v roku 2024 v neurologických ambulanciách diagnostikovaných 4 814 nových pacientov a sledovaných bolo 21 921 ľudí s touto diagnózou.

Ide o progresívne ochorenie nervového systému, ktoré vzniká v dôsledku degenerácie častí mozgu zodpovedných za kontrolu pohybu. Hoci je Parkinsonova choroba často spájaná najmä s trasom, jej prejavy sú oveľa širšie. Zahŕňajú **spomalenie pohybov, svalovú stuhnutosť, poruchy rovnováhy, ale aj nemotorické príznaky, ako sú poruchy spánku, depresia, zápcha či strata čuchu.**

„Po poklese počtu pacientov s Parkinsonovou chorobou počas pandemických rokov sledujeme opätovný nárast. Kým v roku 2021 evidovali neurologické ambulancie približne 19-tisíc pacientov, v roku 2024 ich bolo už takmer 22-tisíc. Z nich bolo **novodiagnostikovaných presne 4 814** (2 449 mužov a 2 365 žien),“ približuje hovorkyňa NCZI Alena Krčová. Z dlhodobých údajov vyplýva, že zastúpenie mužov a žien medzi pacientmi s Parkinsonovou chorobou je na Slovensku relatívne vyrovnané, s miernymi výkyvmi v jednotlivých rokoch. V roku 2024 bolo sledovaných **11 143 mužov a 10 778 žien.**

Netýka sa len seniorov

Parkinsonova choroba sa najčastejšie diagnostikuje u ľudí vo veku nad 60 rokov, no približne každý desiaty pacient má menej ako 50 (zdroj: [Parkinson's Europe](#)). Prvé príznaky pritom nemusia byť jednoznačné. Typické motorické prejavy zahŕňajú spomalené pohyby, svalovú stuhnutosť, tras a problémy s rovnováhou. **Nie všetci pacienti však trpia trasom – približne tretina ho nemá. Na problém môže upozorniť aj zmenšenie písma, sťažené žuvanie, prehĺtanie a artikulácia reči.**

Presná príčina vzniku Parkinsonovej choroby ostáva u väčšiny pacientov neznáma. Výskumy poukazujú na kombináciu genetických a enviromentálnych faktorov. Ochorenie je v súčasnosti nevyliciteľné, no moderná medicína dokáže výrazne zmierniť jeho príznaky a zlepšiť kvalitu života pacientov. Okrem farmakologickej liečby sa využívajú aj pokročilé metódy, ako napríklad **hĺbková mozgová stimulácia**. Do mozgu sa zavedie elektróda spojená s neurostimulátorom implantovaným zvyčajne pod kožou v hrudnej alebo brušnej oblasti. Produkuje impulzy, ktoré sa vysielajú do mozgu a zastavujú, resp. redukovujú elektrické signály spôsobujúce príznaky choroby.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Cieľom NCZI je vďaka digitalizácii uľahčiť a zjednodušiť procesy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Kontaktné údaje:

Mgr. Alena Krčová, vedúca oddelenia komunikácie

Tel.: +421 902 671 045, mail: alena.krcova@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

„Včasná diagnostika a správne nastavená liečba dokážu výrazne ovplyvniť priebeh ochorenia a pomôcť pacientom zachovať si čo najdlhšie samostatnosť a kvalitu života,“ dopĺňa hovorkyňa NCZI Alena Krčová. Dôležitou súčasťou liečby je aj pravidelný pohyb, rehabilitácia a podpora zo strany rodiny a okolia. Ideálnym pohybom pre ľudí s Parkinsonom je chôdza s palicami, ale aj tanec či posilňovanie. Pacienti, ktorí sa hýbu, potrebujú menšie dávky liekov než tí, ktorí pohyb odmietajú.

Výskyt ochorenia bude pravdepodobne narastať

Vzhľadom na starnutie populácie a predlžovanie dĺžky života možno očakávať, že počet pacientov s Parkinsonovou chorobou bude v budúcnosti naďalej rásť. Aj preto je dôležité zvyšovať povedomie o ochorení a jeho včasných príznakoch. Pacienti sa často stretávajú s nepochopením okolia, ktoré ich pre viditeľné prejavy choroby často považuje za narkomanov či alkoholikov.

Svetový deň Parkinsonovej choroby si každoročne pripomíname **11. apríla** na počesť britského lekára Jamesa Parkinsona, ktorý ochorenie ako prvý opísal.

Užitočné rady pre rodinných príslušníkov parkinsonikov (zdroj: Národný portál zdravia):

- Pacient s Parkinsonovou chorobou by mal čo najviac rozprávať. Knihy a časopisy je vhodné čítať si nahlas, výbornou terapiou je tiež čítanie rozprávok deťom. Pamäťové schopnosti a jemnú motoriku podporia aj tie najobyčajnejšie spoločenské hry, napríklad Človeče, nehnevaj sa.
- Odstráňte zbytočné predmety a upravte domáce prostredie tak, aby bolo bezpečnejšie, priestrannejšie a uľahčovalo pohyb pacienta. Koberce prilepte k podlažke obojstrannou páskou, aby ste eliminovali riziko zakopnutia. Úplne vyradte z domácnosti kusové koberce. Rovnako zvážte, či sú v príbytku nutné interiérové dvere.
- Všade tam, kde je to vhodné (izba, spálňa, kuchyňa, WC) umiestnite držadlá, ktoré pomôžu udržať stabilitu a zabrániť pádom.
- Veľmi dôležité je dobré osvetlenie izieb, chodieb, predsiene, WC. Najmä v noci vzniká mnoho pádov spôsobených zlým svetlom a nedostatočným priestorom na chôdzu.
- Vhodný výber oblečenia – nahradenie malých gombíkov zipsom, nosenie tričiek s dlhým rukávom namiesto košiel. Topánky by mali byť na pevných nešmykľavých podrážkach a bez šnúrok.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Cieľom NCZI je vďaka digitalizácii uľahčiť a zjednodušiť procesy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Kontaktné údaje:

Mgr. Alena Krčová, vedúca oddelenia komunikácie

Tel.: +421 902 671 045, mail: alena.krcova@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk